

Minister Aktywów Państwowych

BM.I.053.83.2024

IK: 955747

Warszawa, 09 maja 2024 r.

**Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

w nawiązaniu do oświadczenia Pana Piotra Mastowskiego, Senatora RP z dnia 10 kwietnia 2024 r., BPS/043-09-156-WMAP/24, w sprawie składowania kamienia z urobku węglowego, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Aktywów Państwowych zwróciło się do PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. z prośbą o przekazanie informacji w przedmiotowej sprawie.

Z informacji przekazanej przez spółkę zależną od PGE Polskiej Grupy Energetycznej S.A. tj. ZOWER sp. z o.o. (dalej również: „Spółka” lub „ZOWER”) wynika, że Spółka funkcjonuje w oparciu o ideę gospodarki obiegu zamkniętego, prowadząc rewitalizację terenów przemysłowych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Posiadana przez ZOWER instalacja, technologia i doświadczenie umożliwiają kompleksowe wykorzystanie gospodarcze odpadów pokopalnianych poprzez: odzysk węgla, produkcję różnych frakcji kruszyw, rekultywację techniczną hałd, czyli nadawanie im nowego kształtu, a także rekultywację biologiczną.

Spółka ZOWER od 20 lat zajmuje się rewitalizacją składowiska odpadów pokopalnianych po byłej KWK Dębieńsko w Gminie Czerwionka-Leszczyń. Od 2007 r. na terenie byłego zwałowiska KWK Dębieńsko na powierzchni ponad 130 ha Spółka realizuje projekt budowlany pn. „Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego, etap I - roboty ziemne - kształtowanie budowli ziemnej” w Czerwionce-Leszczyń, w oparciu o decyzję Starosty Rybnickiego udzielającą pozwolenia na budowę 395/2007 z dnia 22 sierpnia 2007 r. oraz decyzję 169/2008 z dnia 17 kwietnia 2008 r. Do realizacji obiektu Spółka wykorzystuje m.in. kruszywo powstałe w wyniku odzysku w instalacji odpadów pokopalnianych pochodzących ze zwałowiska oraz z innych kopalń. Spółka, w celu dalszej realizacji przyjętego projektu oraz w porozumieniu i za zgodą Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyń, dowozi odpady pokopalniane (skały płonnej), a po przetworzeniu w instalacji odzyskuje węgiel oraz kruszywo będące tożsame z kruszywem znajdującym się na terenie zwałowiska, które wykorzystuje do kształtowania realizowanego obiektu budowlanego.

W wyniku realizacji ww. projektu budowlanego ZOWER oddaliła od zabudowań mieszkalnych bryłę zwałowiska oraz oczyściła teren do gruntu rodzimego na obszarze ponad 20 ha. Dodatkowo ponad 60 ha przemysłowego terenu zdegradowanego działalnością byłej kopalni Dębieńsko, zostało ukształtowane i wyrównane z wykorzystaniem kruszywa uzyskanego w procesie odzysku odpadów pokopalnianych.

Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawionymi Ministerstwu Aktywów Państwowych Spółka przywraca zdegradowanemu terenowi wartości użytkowe, likwidując obszary palącej się hałdy, liczne pokopalniane osadniki mułowe, strome skarpy oraz inne objekty infrastruktury (szyby górnicze, pompownie, rurociągi).

Jednocześnie wyjaśniono, że wysokość budowanego obiektu jest zdecydowanie niższa od zlikwidowanych przez ZOWER dwóch hałd. Aktualna wysokość formowanego wzniesienia nie przekracza rządnych projektowych oraz jest zgodna z miejscowym planem

zagospodarowania przestrzennego. Obecnie trwają prace, których efektem będzie odzyskanie kolejnych terenów oraz dalsze kształtowanie budowanego obiektu zgodnie z przyjętą koncepcją zagospodarowania zwałowiska Dębieńsko w porozumieniu i pod nadzorem władz samorządowych Gminy i Miasta Czerwionki-Leszczyny. W opinii Spółki brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że hałdy są obecnie trzykrotnie większe.

Działania Spółki są prowadzone w oparciu o uzyskane i wymagane prawem decyzje i zezwolenia (w tym m.in. decyzję Starosty Rybnickiego na przetwarzanie i wytwarzanie odpadów). Przeprowadzone kontrole m.in. takich instytucji jak WIOŚ, Straż Pożarna czy PIP nie stwierdziły naruszeń obowiązujących przepisów. Działania Spółki są uzgadniane z organami administracji (Gminą Czerwionka-Leszczyny) oraz zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami, obecnie realizowane działania ZOWER nie wymagają uzyskania decyzji rekultywacyjnej ponieważ dopiero dla realizacji III etapu projektu będzie ona wymagana. Tereny działalności ZOWER są terenami przemysłowymi, określonymi w ewidencji gruntów jako nieużytki. Działania Spółki prowadzą do przywracania wartości użytkowych gruntów, zgodnie z przyjętym projektem budowlanym, w którym określono zazielenienie całego obiektu w kierunku bioróżnorodności. Prowadzone działania spółki ZOWER nie dotyczą terenów wskazanych w Ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tj. Dz.U. 2024 poz. 82) w związku z tym, wymagania określone w tej Ustawie nie mają zastosowania.

Spółka wyjaśniła, że zwałowisko odpadów pokopalnianych istnieje w tym miejscu od początku funkcjonowania kopalni, to jest od 1853 r. Do chwili zamknięcia KWK Dębieńsko w 2000 r. prowadzone tam było zwałowanie odpadów wydobywczych i przeróbczych. Na terenie ponad 130 ha zgromadzono odpady pokopalniane składające się głównie ze skały płonnej, w której nadal występuje znaczna ilość węgla.

Od początku swojej działalności Spółka ZOWER przetworzyła około 26 milionów ton odpadów pokopalnianych. Rocznie przerabianych jest około 1,5 mln ton ubocznych produktów wydobywania, a z tego materiału odzyskuje się około 10% węgla. Podczas rewitalizacji pozyskiwany jest pełnowartościowy miał energetyczny, z którego z powodzeniem korzystają lokalne np. elektrownie, elektrociepłownie. Do tej pory ZOWER odzyskała 3,3 mln ton węgla oraz 2,7 mln ton kruszywa, zastępując ograniczone zasoby kruszyw naturalnych. W wyniku tych działań zrewitalizowano 60% terenu po kopalni Dębieńsko.

Odzyskując węgiel ze zwałowiska spółka ZOWER zapobiega możliwości pożaru hałdy, którego skutkiem byłaby emisja do środowiska szkodliwych gazów oraz dwutlenku węgla (CO₂). Spółka zmniejszając hałdę, otwiera jednocześnie nowe możliwości ponownego i korzystnego dla lokalnej społeczności zagospodarowania terenu.

ZOWER realizuje również dodatkowe zadania związane z udrażnianiem lokalnych cieków powierzchniowych, retencjonowaniem wód na obszarze dawnego zwałowiska bez ich odprowadzania do cieków zewnętrznych. Spółka zajmuje się też zabezpieczeniem przeciwpożarowym stożków objętych strefą ochrony krajobrazu.

Realizacja przedmiotowego zamierzenia prowadzonego na terenach poprzemysłowych nieczynnego zwałowiska odpadów pogórnich (obszar około 130 ha) została podzielona na etapy:

- I etap - Projekt rozbiórki zwałowiska pokopalnianego w Czerwionce-Leszczynach
- II etap - roboty ziemne, czyli kształtowanie budowli ziemnej
- III etap - rekultywacja oraz realizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Etap pierwszy wykonany został już w 95%. Etap drugi, zrealizowano w 60%.

Podjęte działania systematycznie przyczyniają się do poprawy stanu środowiska naturalnego w obrębie dawnego zwałowiska. Symbioza procesów biznesowych, rekultywacyjnych, środowiskowych i społecznych doskonale wpisuje się w założenia gospodarki cyrkularnej realizowanej efektywnie przez ZOWER. Zamykanie obiegu

surowców, odzyskiwanie wartościowych minerałów i ponowne ich wykorzystywanie pozwala, oprócz korzyści biznesowych, ograniczać uciążliwości dla środowiska.

Swoją działalność spółka ZOWER realizuje w ścisłej współpracy z Polską Akademią Nauk, Głównym Instytutem Górnictwa, Politechniką Śląską.

Spółka ZOWER stworzyła ponad 50 miejsc pracy, odprowadziła ponad 36 milionów złotych w postaci podatków i innych opłat do budżetu gminy. Rekultywacja całości terenu będzie miała wpływ na poprawę bezpieczeństwa okolicznych mieszkańców miasta Czerwionki-Leszczyny i powinna zakończyć się w ciągu najbliższych kilku lat.

Dodatkowo poinformowano, że sytuacja przed wyborami samorządowymi spowodowała rozprzestrzenianie się nieprawdziwych informacji, naruszających dobre imię Spółki. Fakt ten wymusił konieczność odpierania tych fałszywych oskarżeń. W konsekwencji do Stowarzyszenia Proekologicznego „Zielone Miasto” oraz mieszkańca Gminy wystosowane zostało wezwanie do zaprzestania naruszeń dóbr osobistych oraz usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych Spółki. W wyniku tego działania zarówno Stowarzyszenie, jak i mieszkaniec sprostowali swoje nieprawdziwe wypowiedzi oraz przeprosili publicznie.

Spółka ZOWER zainicjowała również spotkanie na terenie zwałowiska w celu przybliżenia swojej działalności mieszkańcom i radnym oraz zaprezentowania dotychczasowych postępów prac przy rewitalizacji terenów przemysłowych. W dniu 14 marca 2024 r. miała miejsce wizyta grupy zainteresowanych osób na terenach rewitalizowanych. Dbając o transparentność swojej działalności, Spółka ZOWER umożliwiła przybyłym osobom obejrzenie całego obszaru zwałowiska. W ocenie Spółki spotkanie to wyjaśniło wiele spornych kwestii.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Robert Kropiwnicki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
955747.3420451.2717174

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów